

Izhaja vsak četrtek.
Velja s poštnino vred in
v Mariboru s pošiljanjem
na dom
na celo leto . 3 fl.
" pol leta . 1 fl. 50 k.
" 1/4 . — fl. 80 k.
Brez pošiljanja na dom
za celo leto . 2 fl. 50 k.
" pol leta . 1 fl. 30 k.
" 1/4 . — fl. 70 k.
Posamezni listi se dobijo
pri knjigarju Novaku na
velikem trgu za 5 k.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

Podučiven list za slovensko ljudstvo.

„Poduk v gospodarstvu bogati deželo.“

Naročnino sprejema vred-
ništvo v Mariboru.

Rokopisi se ne vračajo,
neplačani listi ne
prijemajo.

Oznanila se prijemajo in
plača se za navadno vrstico
če se oznanilo natisne en-
krat, 10 kr., če dvakrat,
15 kr., če trikrat 20 kr.,
in vsakokrat za kolek 30 k.

Štv. 43.

V Mariboru 27. oktobra 1870.

Tečaj IV.

Z bojišča.

18. t. m. se je podalo Chateaudun po 10urnim bojeva-
nju Prusom. Francozi so se branili prav junaško in so so-
vražnikov mnogo pomorili, vse je bilo vendar zastoj, ker
Prusov je bilo mnogo več kot Francozov.

O bitvi 14. t. m. pri Parizu, pri kateri so Prusi zgubili
više tri tisoč mož, poroča general Hartmann tako-le: Prvo
krilo 4 in levo krilo 3 je bilo od Francozov vrženo nazaj
nagnano v take položaje, v katerih se ni moglo držati. Fran-
cozi so neudoma napadli naše prednje straže in so jih vr-
gli iz vseh položajev, če ravno so se prav hrabro branili,
Francozi so šli povsod naprej in so s svojimi kanoni in mi-
trelezami tako strahovito na nas streljali, da se nismo mogli
dalje držati. Vsaki bajonetni napad so hrabro odbili. Tri
najvažnejše naše batrije so Francozi vzeli. Nemci so se
branili kakor levi, morali so vendar iz vseh položajev nazaj.
Tako pišejo Nemci sami.

O napadu 14. t. m. Bazaina na obsedno nemško ar-
mado pri Metz, pa pišejo francoske novine tako-le: Bazaine
je z 80.000 možmi napal Pruse, jim uničil 26 bataljonov in
2 konjiška polka, je razdjal plavže in cerkev v Ars-u in je
sovražniku odvzel 193 vozov živeža in streljiva. Vojake ob-
sedne armade morajo večkrat zamenjavati, ker Bazaine s
slepilnimi napadi vojake jako utruja. Bazaine daje vsako
drugo uro znamenje k napadu in začne s topovi streljati. S
tim sili Pruse, da morajo biti vedno na nogah in pazljivi.
Pruski častniki priznavajo, da so tifus, Bazaine in pomanka-
nje spanja trije zlo hudi sovražniki. General Werder je tudi
telegrafiral 21. t. m. pruskemu glavnemu kvartiru te-le pre-
žalostne stvari za Pruse: „Od včeraj sem je morala nehati
vsaka komunikacija med menoj in Epinalom, ter med Epinal-
Lunneville. Telegrafi so cele ure daleč čisto zginoli, želez-
nice so na blizu 100 mestih čisto razkopane in šinje pome-
tane v Mozelfo. Temu razdjanju je to krivo, da je velik
oddelek posade v Belfortu z porazumljenjem ljudstva in
mnogimi tisoči prostovoljcev marširal proti našemu levemu
krilu. To sem o pravem času zvedel ter nehal napredovati
in začel paziti na sovražno gibanje, ki pa je bilo le navi-
dežno, tako so prostovoljci dosegli svoj namen brez velike
težave. V mestu razpostavljene straže so večidel ujete, ne-
koliko jih je v boju ubitih. Vsled vsega tega sem moral
svojo operacijo prenehati.“ Iz vsega tega bi sledelo, da se
Francozom že nekoliko bolje, Prusom pa slabije godi.

Bazaine je bil tudi poslal svojega adjutanta v pruski
glavni kvartir, ki se je pogovarjal z Bismarkom, zakaj in
kaj se je sklenilo se nič ne zvé, iz početka se je pravilo,
da so se stavili pogoji, pod katerimi bi se naj podala trdnjava
Metz, zdaj je vse tiho.

Garibaldi je že osnoval celo armado v Vogezih iz pro-
stovoljcev, med kterimi je tudi mnogo rednih vojakov in dva
bataljona Italijanov. Razposlal je razklic, v katerem pravi,
da se ima zdaj Pruska vojevati z oboroženim francoskim
narodom.

Streljanje v Pariz je bilo že večkrat napovedano, in se
še zmirom ni počelo, ali ni še vse pripravljeno, ali to res
branijo kakor se sliši, nevtralne vlade, nekaj enakega je go-
tovo; mislimo vendar, da je resnica zadnje, ker najnovejši
telegram od 24. oktobra pravi, da se bode sklenilo začasno

pomirje, in da se bode pogovarjal Thiers z Bismarkom za-
stran miru. Prusi hočejo imeti Elzas in Lotbrinsko in 1500
milijonov frankov odškodovanja za vojsko.

Nemška pravica.

V deželni poljedelski šoli v Krotenhofu pri Gradcu, je
bilo preteklo šolsko leto 27 učencev in sicer 13 v prvem,
9 v drugem in 5 v tretjem razredu. Med temi so bili samo
3 Slovenci, drugi pa vsi Nemci. Za uboge učence je usta-
novljeno 19 štipendij po 100 gold. in 120 gold.

Pred kratkim je deželni odbor imel podeliti 6 štipendij.
Med 22. prosilci za štipendije je tudi bilo 5 Slovencev. Sa-
mo eden Slovencev je vendar dobil štipendijo od 100 gold.,
drugih pet je bilo podeljeno Nemcem.

Kakor se nam iz gotovega vira poroča, so vsa mogoča
prizadevanja, da bi vendar dva Slovencev dobila štipendije,
bila celo brez vsakega uspeha.

Nauk iz tega si naj naši dragi slovenski bralci sami
izpeljajo. Mi samo opomnimo, da se je poljedelska šola v
Krotenhofu ustanovila tudi s slovenskim denarjem, da se tudi
z našim denarjem zdržuje in da štipendije tudi moramo pla-
čati mi z našim krvavo zasluženim denarjem. Ali pa mo-
rebiti večina graškega deželnega odbora misli, da je nam
Slovencem manje potreba povzdige poljedelstva kakor Nem-
cem!? — Ali smo mi samo zato, da moramo plačevati za
druge!? Stokrat smo že rekli in spet smo prisiljeni reči:
„Iz Gradca nimajo Slovenci nič pričakovati!“

Pojasnila

postave gledé povzdige reje goveje živine.

K. §. 9 in 10.

O vzdrževanju plemnih bikov na vzajemne
stroške in o razdelitvi stroškov.

Ker je skušnja učila, da je treba za k večjemu sto plem-
nih krav ali junic enega bika, če se ni velike zgube bati,
si mora več živinorejcev, ki imajo vsi skupaj nekako 100
plemni krav in junic, bika, ako ga ni med njimi, ki bi na
lastne stroške bika kupil in ga drugim živinorejcem posojal.
Boljše bi bilo, da bi si živinorejci vzajemno bika kupili, ker
ima vsak deležnik potem pravico do bika in na njega pazi.

Ako hočejo pri reji kaj pridobiti, je dolžnost živino-
rejcev, si spraviti prav dobrega in prav lepega bika. Izvr-
sten bik, ki zarodi lepa teleta, jim dá tudi več vrednost, in
ako je cena vsakega teleta 5 gl. viša, znaša to na leto od
80 telet že 400 gl. več nego navadni dohodki. Tedaj so
stroški za nakup in rejo bika že prvo leto več kakor povr-
njeni. Vzajemno bika vzdrževati ni težka stvar.

Več sosednjih živinorejcev, ki premore skupaj 80 do
100 krav, naj si spravi vzajemnega primerne bika, ter mu
odmeni priličen blev, ki je od vseh deležnikov precej enako
oddaljen. Bika ali izredijo na vzajemne stroške, ali ga pa
že dorašlega kupijo.

Kolikor jih stane, plačuje vsak po razmerju in se onemu,
ki ga ima v svojem blevu, za plačilo še tudi pripusti gnoj.